



**Knutby skolas plan mot  
diskriminering och  
kränkande behandling  
2018-19**

# PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

<p>Markera verksamheter som planen avser</p> <p>Förskola</p> <p>Förskoleklass</p> <p>Grundskola</p> <p>Grundsärskola</p> <p>Fritidshem</p> <p>Gymnasieskola</p> <p>Gymnasiesärskola</p> <p>Annan pedagogisk verksamhet</p>	<p>Namn Knutby skola</p> <p>Adress Bladåkersv 13</p> <p>Telefon 0174-270080</p> <p>e-postadress knutby.skola@uppsala.se</p> <p>Planen gäller för Knutby skola och alla dess verksamheter. Detta innefattar Fritidshemmet (skolbarnomsorgen), förskoleklassen och grundskolans årskurser 1-6. Planen omfattar även kök och matsituationen i Mumsiga restaurangen.</p>
<p>Ansvarig för planen</p> <p>Förskolechef:</p> <p>Rektor:</p> <p>Verksamhetschef:</p> <p>Benämnd chef i planen.</p>	<p>Namn på ansvarig chef: Sofi Lundvall(rektor)</p> <p>Tel och epost: 073 0938945, <a href="mailto:sofi.lundvall@uppsala.se">sofi.lundvall@uppsala.se</a></p> <p>Annika Andersson(utvecklingsledare)</p> <p>072 5674926, <a href="mailto:annika.andersson3@skola.uppsala.se">annika.andersson3@skola.uppsala.se</a></p>
<p>Planens giltighetstid:</p>	<p>År månad från och till: 2018-1031 till 2019-1031</p>

## SYFTE OCH INNEHÅLL

Syftet med arbetet mot diskriminering och kränkande behandling är att skydda barn och elever mot kränkningar av deras värdighet. Planens funktion är att förebygga och förhindra att kränkningar förekommer genom att beskriva konkreta åtgärder och ha tydliga rutiner. Planen är en dokumentation av det arbete som bedrivs löpande samt utgångspunkt för uppföljning, utvärdering och utveckling. Planen är därmed en del i det systematiska kvalitetsarbetet.

Planen är även ett verktyg att använda sig av då diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling uppstår i verksamheten, genom att den beskriver vilken arbetsgång som ska följas i sådana situationer, hur utredningar och åtgärder ska dokumenteras och följas upp.

## 1. FÖREGÅENDE ÅRS UTVÄRDERING (MOTSVARAR STEG 4 I FÖREGÅENDE ÅRS PLAN)

Enligt 6 kap. 8 § skollagen ska en redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts tas in i efterföljande års plan. Utvärderingen i föregående års plan är utgångspunkten för den nya planen.

### 1.1.

Föregående periods åtgärder	Målet med åtgärden/önskvärd effekt	Effekt/hur blev det
Elever i respektive klass deltar i det förebyggande arbetet mot kränkande behandling och diskriminering, där klassens/skolans regler förankras och accepteras.	Öka elevernas delaktighet och insikt i värdegrundsarbetet på skolan och i planen mot diskrimineringar och kränkningar.	Det är fortfarande svårt att få eleverna att känna att planen knyter an till verkligheten, även om de kan förstå det när vi vuxna relaterar till den. Det är betydligt lättare att koppla klassrumsreglerna till trivsel i klassen.
Skolans egen enkät angående trygghet, kränkningar och diskriminering görs i intervjuform. Frågorna ställs muntligt på samma sätt till alla elever och kan följas upp vid negativa svar.	Enkätundersökningen/intervjun blev uppskjuten och görs i inledningen av höstterminen. Då delas arbetet upp mellan fler vuxna i friendsgruppen.	Kartläggningen dröjde ända tills i maj, då den i stället gjordes med enkätverktyget Forms(Office 365).
Alla vuxna delger ansvarig mentor om de upptäcker något som inte stämmer mer	Fortsatt nära och regelbunden kontakt mellan de vuxna på skolan, samt resurstät personal ser det	De konflikter, problem och tecken på otrygghet som vi har sett har vi följt upp genast, tack vare

<p>skolans värdegrund. Konflikter som kommer upp utreds alltid omgående tillsammans med eleverna om de inte klarar av att lösa dem själva.</p>	<p>mesta som händer på rasterna och ”lämnar vidare” till klassläraren.</p>	<p>gott om personal och väl fungerande organisation på skola och på fritids.</p>
<p>Kontakt med vårdnadshavare om en elev varit med om en allvarlig kränkning. (Både med den kränkta och med den som kränkt.) Dessutom ska huvudman informeras.</p>	<p>Har skett i samtliga fall som lett till kränkning eller skada.</p>	<p>Ett fåtal kränkningar. De flesta eleverna som känt sig kränkta, känner att de blir lyssnade på. De som kränkt kan oftast förstå/sätta sig in i den kränktes situation.</p>
<p>En del av utvecklingssamtalet ägnas åt den sociala utvecklingen. Då kan även vårdnadshavaren berätta om eleven upplevt några kränkningar som han/hon berättat om hemma. Vi använder någon av unikums samtalsmallar för att säkerställa tryggheten.</p>	<p>Det finns ett forum för elever som under dagen inte vill berätta om saker som hänt. Här finns vårdnadshavare till stöd.</p>	<p>De flesta lärare har använt någon samtalsmall i unikum, där den sociala utvecklingen ingått, och då tagit upp de fall då eleven fyllt i ”sur gubbe”.</p>
<p>Enligt föregående års intervjuer upplevs endast ett fåtal områden som otrygga. Dessa besöks oftare av rastvärdarna.</p> <p>Inga elever angav i årets kartläggning omklädningsrummen som otrygga, men vi fortsätter att vara observanta där och för de yngre ha extra vuxen på plats.</p>	<p>Alla elever ska känna sig trygga överallt på skolan.</p>	<p>Rastvärdar har varit mer uppmärksamma på enskilda elever som har behövt extra tillsyn, istället för på områden.</p>
<p>Bussvakt stöttar upp eleverna i väntan på bussarna och ser till att det är stämningen är god.</p>	<p>Alla ska känna sig trygga när de väntar på bussen. Inga kränkningar ska ske.</p>	<p>Det har inte skett några anmälda kränkningar i busskön.</p>

<p>Skolans eget bibliotek med vuxennärvaro har öppet varje förmiddagsrast som ett komplement till den traditionella uterasten. Elever ur Biblioteksrådet är delansvariga där tillsammans med vuxen.</p>	<p>Alla elever ska hitta något att göra under rasten. Elevers delaktighet, gemensamt ansvar.</p>	<p>Ca en tredjedel av skolans elever har tillbringat rasten i biblioteket. Det har varit trevlig stämning i biblioteket. Många har ritat eller spelat kort.</p>
<p>Vuxna på skolan leder rastverksamhet under lunchrasten. Ordnade lekar och material presenteras och läggs fram.</p>	<p>Inga elever ska känna sig sysslösa och ensamma under skolrasten. Rastvärdarna ska inspirera till lekar som eleverna klarar av att leka på egen hand senare.</p>	<p>Elever har roat sig på egen hand i spel och lekar. Rast aktiviteterna har inte blivit så många och ordnade. Schackträningen har tagit stor tid, då eleverna varit inne och tränat i fritidsköket.</p>
<p>Skolan har bestämda värdegrundsord som friendsgruppen valt ut. Även övningar har arbetats fram och föreslagits för lärarna att jobba med i klasserna. De kan styras efter aktuella situationer.</p>	<p>Förankra värdegrundsorden och skapa delaktighet i arbetet med likabehandlingsplanen.</p>	<p>Klasserna engageras olika mycket till följd av hur pedagogerna lägger upp arbetet.</p> <p>De olika värdegrundsorden som klasserna presenterat på väggen utanför matsalen har gjort att alla deltagit på något sätt.</p> <p>En del av lärarna tycker fortfarande att det är svårt att förmedla orden.</p>
<p>Ett pågående arbete att utveckla och förankra rutiner och gemensamma riktlinjer, regler för pedagoger som arbetar med rasterna.</p> <p>Bollspelsmöten med pedagoger och elever där man beslutar om regler och riktlinjer.</p>	<p>Samarbete och samsyn mellan pedagogerna, skapar trygghet för eleverna.</p> <p>Medbestämmande gör att eleverna ”köper” reglerna bättre.</p>	<p>Några nya regler för lekar och miljöer har gjorts, andra har uppdaterats.</p> <p>Bollmötet utmynnar i ett dokument där reglerna är nedtecknade.</p>

## 2. UNDERSÖKNING AV RISKER (STEG 1)

Syftet med undersökningen är att upptäcka om det förekommer diskriminering, repressalier, trakasserier och kränkande behandling samt eventuella risker för diskriminering, repressalier, trakasserier och kränkande behandling och andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter i verksamheten. De problem- och riskområden som identifieras i verksamheten ligger till grund för planeringen av de åtgärder som ska genomföras. Undersökningen omfattar såväl förekomsten av diskriminering, repressalier, trakasserier och kränkande behandling som en översyn av den egna organisationen på såväl individ-, grupp- och verksamhetsnivå.

### 2.1. Redovisning av hur periodens undersökning har gått till och hur personalen och barnen/eleverna har medverkat

[Här beskrivs vilka metoder som använts vid undersökningen – exempelvis organiserade samtal, enkätundersökningar, trygghetsvandringar och föräldrasynpunkter. Ibland rymmer en skola flera verksamhetsformer, till exempel särskola, grundskola och fritidshem. I sådana fall är det viktigt att skolan kartlägger och beskriver de specifika behov som finns i de olika verksamheterna.]

Friendsrepresententerna träffas i maj för att kartlägga och diskutera risker som de upplever i skolan. Vi tar upp risker på olika utrymmen som skolgård, klassrum, matsal, idrottshall, omklädningsrum, fritids. Eleverna delger sina egna och kamraternas tankar kring olika situationer som de upplever jobbiga och är möjliga platser för att någon ska känna sig extra utsatt. Även trivseln och den upplevda tryggheten i respektive klass diskuteras och huruvida kränkningar och/eller diskrimineringar förekommer. Genom att det finns både vuxna och elever som representerar fritids i vår representativa friendsgrupp, så säkerställer vi att det finns en kanal för information och åsikter mellan fritids och värdegrundsansvariga.

Trygghetsenkät (SKL:s i alla klasser och även på fritids)

Elevintervju via Forms(samtliga klasser)

Både SKL:s och skolans egen digitala trygghetsenkät besvarades på olika sätt i klasserna. De yngre fick hjälp av vuxen att på iPad eller dator besvara frågorna medan de äldre gjorde det på egen hand digitalt. När det gäller eleverna i 2:an, 3:an fick eleverna besvara själva medan en vuxen läste upp frågorna och svarsalternativet, samt visade dem på projektor.

Fortlöpande information från personalen om kränkningar eller trakasserier upptäcks på p-möte, a-lagsmöten eller APT. Här har rastvakter ett stort ansvar.

Utvecklingssamtal då vårdnadshavare, elever och lärare uppmärksammar elevens upplevda trygghet på skolan genom samtalsmallen i Unikum År 4 gör enligt årshjulet en trygghetsvandring där de fotograferar otrygga miljöer på skolan/skolgården. Detta har inte skett i år.

### 2.2. Områden som berörts i undersökningen

- Kränkande behandling

- Kön
- Könsoverskridande identitet eller uttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Ålder

### **2.3. Redovisning av undersökningens resultat**

Friendsrepresententerna tar i sin utvärdering upp att det fortfarande ibland är dålig stämning vid King-rutorna. Vi tror att det beror på att man så gärna vill vinna och då tummar på reglerna. En annan orsak kan vara att man vill köra med olika regler. Det är viktigt att bollmöten blir av och att någon vuxen tar ansvar för dessa. De äldre eleverna tycker att de kan få köra med ”sina regler” när de små inte är med, men då finns en risk att man helst ser att de yngre inte är med.

Friendsrepresententerna och även andra elever uttrycker att de tycker det är jobbigt att de yngre eleverna slåss. De äldre eleverna tycker till en början att det är kul att busa med de yngre, men har sen svårt att säga ifrån när det går ”över styr”.

Kojbyggen med samma pinnar har resulterat i bråk, då eleverna är ute vid olika tidpunkter och bygger sina kojor.

Några enstaka elever svarade på enkätundersökningen att de kunde känna sig otrygga på rasten, men orsakerna var varierade och troligtvis personliga. Det var inte frågan om några otrygga platser. Även när det gäller förekomna kränkningar var det fem elever som upplevt olika typer av kränkningar, som även de är något som i första hand klassläraren får lösa med respektive elev.

I stort sett alla elever på skolan kände att det fanns vuxna som de kunde prata med om de behövde stöd eller hjälp att lösa konflikter.

## **3. ANALYS AV ORSAKER (STEG 2)**

Osämja vid Kingrutan är en följd av att en del elever inte alls tål att förlora, tror friendsrepresententerna. En slutsats som de drar eftersom detta problem återkommer i alla spel som går ut på att vinna. Ibland handlar det också om att man vill köra med olika regler. Vi diskuterar att det bör bestämmas vissa saker på ett bollmöte, t.ex. att de som tar ut bollen och kommer ut först bestämmer reglerna.

Bråk på fotbollsplanen handlar nästan alltid om att några elever vill spela med strikta och lika regler som när de spelar i fotbollslag, medan andra spelar bara för att det är roligt. Det kan också handla om att man är för inriktad på att vinna och inte ser personerna som deltar i leken i första hand. T.ex. om någon gör illa sig, diskuterar man hellre var frisparken ska läggas istället för att kolla hur den som ramlat mår.

Vi pratar om att det är viktigt att de äldre eleverna vågar säga ifrån och visar med ansiktet och med ord att man menar det. Oftast så tycker man som äldre elev att det är ganska kul att leka och busa med de yngre, men när man ledsnar är det svårt att säga ifrån. ”Man vill ju inte skrämma eller göra illa dem”. Många av de yngre eleverna har ett aggressivt och utåtagerande sätt. De kommer ofta i konflikter med varandra och har svårt att lyssna på varandra och på vuxna. Detta gör det ännu svårare... Kanske skulle det vara bra att planera och förbereda de äldre eleverna inför mötet med de yngre, så att de vet hur de kan mötas på ett bra sätt.

Det uppstår konflikter då en klass varit ute i ”skolskogen” och byggt kojor och sedan går in för att ha lektion, medan nästa klass går ut och några andra elever också bygger på en annan koja. Då materialet inte räcker till tar man från de färdiga kojorna. Det blir bråk. Då ofta mellan elever i olika klasser.

Mot bakgrund av föregående års utvärdering, undersökningen (steg 1) och analysen (steg 2) ska de förebyggande och främjade åtgärder som skäligen kan krävas vidtas. Syftet är att avvärja risker för diskriminering, repressalier, trakasserier och kränkande behandling. Åtgärderna tar sikte på att minimera risken för diskriminering och kränkande behandling m.m. och utgår från identifierade riskfaktorer. De konkreta åtgärder som planeras utgår från den undersökning som gjorts.

### 3.1. Konkreta åtgärder utifrån årets undersökning och utvärderingen av föregående års plan

Åtgärd	Verksamhetsform	Mål att uppnå/önskvärd effekt	Ansvar/person	Tidsplan	Uppföljning när och hur
Lösa konflikter kring kojbyggen med gemensamt material. (gäller även snögrottor, legogubbar, kojor).	Klass F-6 och fritids	Att alla klasser har en tillåtande, generös och vänlig inställning till varandra och kan samarbeta med varandra.	Rektor, klasslärare och övrig personal	Pågående	På regelbundet på A-lagsmöten



Pers planerar och informerar de äldre eleverna om hur man bör förhålla sig till de yngre eleverna, med tanke på lek och allvar. Man pratar med äldre elever om på vilket sätt och hur man kan säga ifrån, exempelvis stopp/nej. Några äldre står kanske bredvid men vill. Vuxna hjälper de äldre att tydligare visa att de inte är med i leken. Det är viktigt att de yngre får lära sig dessa tecken/ord och vad de betyder.	Klass F, 5 och 6	Att de yngre och äldre eleverna ska känna sig trygga och mår bra på skolan, samt kan ha sunda relationer med varandra.	Rektor, Klasslärare och övrig personal	Ständigt pågående	Regelbundet på A-lagsmöten
Fortsätta att genomföra 4-6:s gemensamma kick off till Södersjön.	Klass 4-6	”Vi känsla i 4-6”. Inga motsättningar mellan klasserna.	Lärare i år 4-6	Tills vidare	På A-lag efter genomförd aktivitet
Ha regelbundna bollspelsmöten, då regler uppdateras. Där pratar vi också med eleverna och öka medvetenheten om att alla är olika.	Samtliga klasser + fritids	Motverka kränkningar och otrygghet på skolgården.	Fritidsansvarig	Tills vidare	På lärarnas PK och på fritidsmöte
Gemensamma tema- och idrottsdagar stadiervis eller för samtliga årskurser tillsammans. (Alla hjärtansdag, Oktoberfest, Vinterdag...)	Samtliga klasser	Stärka tryggheten bland eleverna.	Vuxna på skolan	Tills vidare	På A-lag efter genomförd aktivitet
Förbättra medverkandet och engagemanget i arbetet med värdegrundsorden.	Samtliga klasser	Förbättra värdegrunden på skolan	Vuxna på skolan	Tills vidare	
För att skolans pedagoger ska känna sig mer involverade och trygga med skolans värdegrundsarbete kommer vi denna termin	f-6	Värdegrundaarbete som involverar alla vuxna och elever på skolan	Erika och Cecilia tillsammans	Junidagarna	På A-lag efter genomförda aktiviteter samt på

att påbörja ett arbete där lärarna turas om att ansvara för värdegrundsarbetet som drivs i klasserna			med Evelina och Annika		planeringsdagarna i juni
--	--	--	------------------------	--	--------------------------

#### 4. UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING (STEG 4)

##### 6.1

Periodens åtgärder	Målet med åtgärden/önskvärd effekt	Effekt/hur blev det
Lösa konflikter kring kojbyggen med gemensamt material. Inte prata om klasser som gör specifika saker, utan nämna eleverna vid namn istället, så att man inte "drar alla över en kam". Förebyggande diskussioner Rastvakterna placerar sig där liknande problem kan uppstå. Rastvakterna delar upp sig på olika områden. Det är viktigt att det förankras hos alla vuxna.	Kreativ och gemensam lek på rasten och kojor att komma tillbaka till. Elever som visar hänsyn, omtanke om andra och känner trygghet i att själva få leka och kunna ta för sig på rasten.	
Pers planerar och informerar de äldre eleverna om hur man bör förhålla sig till de yngre eleverna, med tanke på lek och så att leken inte urartar.	Äldre och yngre elever har en god relation som håller över tid, både i lek och allvar.	
Ha regelbundna, planerade bollspelsmöten, då regler uppdateras. Reglerna sätts upp i rastverkstan samt	Roligt och konfliktfritt spel på skolgården. Klara och tydliga regler som förebygger osämja. Möten innan det krisar.	

<p>skickas ut till klasslärare vid terminens inledning så att man kan gå igenom dem i klassen. Bollmötena läggs upp i kalendariet.</p>		
<p>Förbättra medverkandet och engagemanget i arbetet med värdegrundsorden genom att två lärare under en hel termin i samarbete med värdegrundsvuxna Annika och Evelina ansvarar för terminens arbete med värdegrund.</p> <p>All personal tar sitt ansvar och involverar eleverna i arbetet med värdegrundsordet. Två lärare (ht Cecilia och Erica) tillsammans med värdegrundsvuxna ansvarar för att bistå med idéer och metoder som övrig personal på skolan kan använda.</p>	<p>Att samtliga elever får möjlighet att ta till sig värdegrunden på samma villkor genom att all personal jobbar mot samma mål med liknande metoder.</p>	
<p>Fritidshemmet involveras mer i värdegrundsarbetet genom att ta del av den planering som görs av ovan nämnda. Fritids startar upp en egen fritids-friendsgrupp.</p>	<p>Eleverna upplever trygghet i och med att samma regler och normer tillämpas bland de vuxna och eleverna på skolan och på fritids.</p>	
<p>Då den styrda rastaktiviteten inte varit så aktiv har vi bestämt att vi inledningsvis kommer att fördela ansvaret på två vuxna varje vecka. En lärare och en resurs</p>	<p>Alla elever ska känna att de får tillhöra en gemenskap och finnas i ett sammanhang. De ska dessutom inspireras till att ta egna initiativ till lek.</p>	

ansvarar för en eller ett par lekar på första rasten. Materialet samlas i en pärm och på Teams, så att de går att fortsätta att användas även efter den här perioden.		
---	--	--

## 6.2. Medverkade barn/elever i arbetet och i utvärderingen av planen?

Ja

Nej

Om nej, varför?

## 7. ATT UPPTÄCKA, ANMÄLA OCH ÅTGÄRDA DISKRIMINERING, TRAKASSERIER OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

Se Utbildningsförvaltningens rutin för anmälan och handläggning av kränkande behandling och definitioner och begrepp ur Allmänna råd LÄNKAR

### 7.2. Rutiner – information till barn, elever och vårdnadshavare om hur de ska anmäla diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

1. Om en elev misstänker att någon behandlas illa ska man gå till en lärare eller annan vuxen på skolan
2. Klassansvarig försöker i första hand att lösa konflikten tillsammans med berörda elever och ev. vårdnadshavare, om detta inte lyckas kontaktas elevvårdsteamet (skolsköterskan, kuratorn, rektorn och klassläraren).
3. När elevvårdsteamet fått information samlas de och pratar om hur problemet kan lösas.
4. Någon i teamet pratar med de berörda eleverna.
5. Även vårdnadshavare kontaktas.
6. Rektorn gör en anmälan om det behövs (t.ex. polisanmälan)
7. Elevvårdsteamet gör en plan för hur man ska jobba vidare.
8. Planen följs tills allt är uppkälat och på ett avslutande möte bestämmer man när allt är uppkälat.

Alla delar i handlingsplanen dokumenteras av den personal som utför den aktuella åtgärden och vidarebefordras till rektor. Rektor ansvarar för att detta även följs upp gentemot huvudmannen.

### **7.3.Rutiner för personalens respektive chefs skyldighet att anmäla**

Vid misstanke om kränkning eller diskriminering ska personalen anmäla till rektor som i sin tur skyndsamt ska anmäla till huvudman.

### **7.4.Rutiner för utredning, åtgärder och dokumentation avseende diskriminering och kränkande behandling**

Samtliga ansvariga vuxna på skolan dokumenterar alla samtal som berör kränkningsärenden eller diskriminering på skolan. Rektor lägger sedan i fallen i Dokä. Ärendena avslutas först är kränkningen eller diskrimineringen är utredd.

### **7.5.Rutin när personal har kränkt barn/elever**

1. Om man upptäcker en kränkning vänder man sig till en vuxen på skolan eller till rektor eller annan i elevvårdsteamet.
2. Rektor eller elevvårdsteam har samtal med båda parter, där de tar reda på fakta kring händelsen. Detta dokumenteras.
3. Händelsen utreds genom att man fortsätter samtal tillsammans med den vuxne (och dennes fackliga ombud om så önskas). Samtal med eleven (tillsammans med vårdnadshavare) görs där man utreder kränkningen.
4. Om kränkningen bedöms som allvarlig informeras skolhuvudmannen och man kommer överens om fortsatta insatser.
5. De överenskomna åtgärderna följs upp och utvärderas. Därefter beslutar man om händelsen kan bedömas som avslutad eller följas upp ytterligare en gång.

Samtliga steg ovan dokumenteras och arkiveras av elevhälsoteamet, samt anmäls till huvudman.

### **7.6.Rutin för revidering av periodens plan och fastställande av nästkommande plan – datum**

Planen revideras under perioden maj till september för att fastställas i oktober.

Utvecklingsledare arbetar med planen. Personal på skolan utvärderar och bearbetar planen under planeringsdagarna i juni och augusti.

Friendsrepresentanterna kartlägger, utvärderar, ändrar och lägger till i planen.

Eleverna är delaktiga genom tankar som dyker upp i respektive klass under värdegrundsarbetet.

Samtliga elever är delaktiga i den årliga kartläggning som de bidrar med.

## 8. DELAKTIGHET I ÅRETS ARBETE

### 8.2. Beskriv hur barnen/eleverna ska medverka i det främjande och förebyggande arbetet

Höstterminen inleds med att Friendsrepresentanterna går runt i klasserna tillsammans med ansvarig vuxen och berättar om skolans plan mot kränkningar och trakasserier. De tar även upp innebörden av ord som kränkningar, diskriminering och trakasserier. De presenterar/påminner även om skolans etiska regler. Informationen följs upp på klassråden, där det finns en stående punkt om förslag på aktiviteter som främjar sammanhållningen på skolan. När förslag som följer skolans riktlinjer kommer upp från eleverna, ska personalen stötta dem så detta blir genomfört på ett bra sätt. Klasslärarna ansvarar för att arbetet fortgår.

Under höstterminen 2018 kommer hela skolan att arbeta med projektet Kind Kids Clubb. Ett material som gör arbetet med värdegrund roligt och tydligt för eleverna. Arbetet är uppdelat i olika nivåer och kommer att fortskrida även på vårterminen 2019.

Fler av de yngre klasserna arbetar med värdegrund och kompisrelationer med stöd av olika programserier på UR (Ugglan och kompisproblemen, Rättens Riddare m.fl. Alfons Åbergs vänskapslåda.)

Fritids inleder under höstterminen ett eget arbete med en grupp elever som får representera barngruppen och med stöd av de vuxna på fritids hjälpa till att ansvara för arbetet med värdegrunden på fritids.

### 8.3. Beskriv hur personalen ska medverka i det främjande och förebyggande arbetet

Klassläraren, som fått instruktioner till övningarna ovan, ansvarar för att de görs på ett lämpligt sätt i respektive klass. Varje undervisande pedagog får i uppdrag att planera ett undervisningsområde utifrån dessa.

Samtliga lärare i skolan samt varje vuxen på fritids ansvarar för att detta arbete sker kontinuerligt i den egna elev- och barngruppen. Klasslärarna ser också till att tillsammans med eleverna i klassen jobba med skolans gemensamma värdegrundsord och utifrån dessa sätta upp passande klassrumsregler.

Lärarna har gett förslag på idéer på aktiviteter som kan hjälpa oss att förankra värdegrunden till elevernas vardag. En del av förslagen finns med i det planerade arbetet. Under detta läsår är två av lärarna tillsammans med friendsvuxna ansvariga för att hitta inspirerande uppgifter.

Fritidspersonalen drar denna termin igång ett eget värdegrundsarbete och en egen liten grupp med elever som representanter.

Även matpedagoger samt lokalvårdare deltar i värdegrundsarbetet genom olika uppgifter som till exempel matförrådet där många demokratiska processer förekommer, gemensamt ansvar tillsammans med eleverna för arbetsmiljön, osv.

## 9. ATT GÖRA PLANEN KÄND - FÖRANKRING

### *Barnen/eleverna*

- På friendsrepresententernas runda vid höstterminens inledning
- Planen görs i A5-format med en bild på framsidan. Den delas ut av friendsrepresententerna på rundan. Den får sen sitta i klassrummet. Läraren hänvisar till denna i de vardagliga diskussionerna om regler och etik.
- När klasserna får uppdrag av friends, KKC:s övningar kopplas till planen.

### *Vårdnadshavarna*

- Länk till planen mot kränkningar och diskriminering ligger på hemsidan
- Värdegrundsarbetet på skolan synliggörs på hemsida och andra media, samt i veckobreven
- Arbetet med KKC redovisas på Öppet Hus

### *Personalen – alla som är verksamma inom utbildningen*

- Personalen är delaktig genom att komma med idéer på gemensamma planeringsdagar. Två lärare har huvudansvaret tillsammans med friendsvuxna.
- Lärarna ansvarar för att lära eleverna normer och värderingar enligt Lgr11 och planen. Det sker i den dagliga verksamheten fortlöpande. De fullföljer också de övningar som friendsgruppen arbetat fram och presenterat.